

פרשת אלישבע — לא תהיה אותה ישראל של לפני הפירסום! התבטאה השבוע אר שיות חשובה בצמרת המדינה, למשמע הגיי לויים הראשונים בפרשת אלישבע. שפורר סמו לראשונה לפני שבוע מעל דפי העולם הזה.

קשה כיום להעריך את ההשלכות שיהיו לפרשה זו בעתיד. אולם אין כמעט ספק, שהפרשה שהסעירה השבוע, ותמשיך להסעיר בשבועות הבאים את אזרחי המדינה, תיכנס לדברי הרמ"ם כסיפור משה ואלישבע, על מישקל הסיפור התנ"כי של דוד ובתישבע.

בעוד עיתוני ישראל מתעלמים מהסערה הכללית שעוררה הפרשה, היה זה משה דיין עצמו שביטא בפומבי את ההשלכות העוללות לנבוע מפירסום השערוריות בחייו הפרטיים לגבי מעמדו הממלכתי. בראיון הולונדי החשוב, אובורבר — הראיון הראשון שהעניק דיין לעיתון זר כלשהו מזה שנתיים — השיב דיין על השאלה, איזו השפעה עלולה להיות לגירושיו על מעמדו הפוליטי. אמר דיין בהקשר זה: "אני מניח שעלול להיות לכך השפעה שלילית. זה משהו שאני חייב להתאיב בפניו. זה כל מה שאני יכול להגיד."

משה דיין יצטרך להתאיב גם מול הפרשה הנחשפת בפרטים הבאים. נסיונו של דיין לטעון, באותו ראיון בהקדימו תרופה למכה, כי "יריבי לא מצאו דרך לנגח אותי בתחום הפוליטי, ונאלצו לחשוף את חיי הפרטים כדי לפגוע בי". אינו רלבנטי לגבי "פרשת אלישבע", אילו היתה פרשה זו מוגבלת לתחום חייו הפרטיים, ספק אם היתה זוכה לפירסום כלשהו, כשם שפרשות אחרות בחייו הפרטיים של דיין לא זכו מעולם לפירסום ולא הובאו לדין ציבורי.

לאלישבע ברוכה
 כתב משה דיין בכתיב ידני על גבי תמונתו, כשהוא מצרף גם את חתימתו על התמונה, אותה נתן במתנה לאהובתו, אלישבע צ'יזם. על גב התמונה רשמה אלישבע את התאריך המדויק בה נתן לה דיין את התמונה: 19.11.69. לא הייתה זו התמונה היחידה שנתן דיין לאלישבע. תמונה נוספת, שאף עליה רשם הקדשה, היא התמונה המופיעה בשער גליון זה. הוכחות בכתב אחרות ליחסיו עימה: הקדשות על גבי ספרים.

"פרשת אלישבע" אינה שייכת לתחום חייו הפרטיים של דיין בלבד. היא שייכת הרבה יותר דווקא לתחום חייו הציבוריים והממלכתיים, כפי שניתן להיווכח מהסיפור המתפרסם בעמודים הבאים.

מאחורי ההחלטה לפרסם פרשה זו בפרטים, לא הסתתרה שום מגמה להטפת מור, לתוכחה, או לביקורת על התפיסות המוסריות של משה דיין האיש בחייו הפרטיים. זוהי פרשה הנוגעת ישירות במשה דיין כשרהביטחון וכאחד האישים המרכזיים של השלטון בישראל.

להשלכות הנובעות מהפרשה יש חשיבות יתר לנוכח העובדה, שמשה דיין הוא אחד הרמ"ם מועמדים המרכזיים המיועדים להתמודד בעתיד הקרוב על כס ראשי-הממשלה.

העולם הזה החליט לפרסם פרשה זו, מתוך אמונה שיש להשלכות ציבוריות מרחיקות לכת, אשר זכותו וחובתו של הציבור היא לעמוד עליהן.

תוך כדי כתיבת הדברים, נמנעו המערכת עד כמה שאפשר מלהיכנס לפרטים אינטימיים, שאינם דרושים לגילוי וללהבת הפרטים שיש להם משמעות ציבורית.

מובן שבפרשה כזאת, אין גבול ברור בין תחום הפרט ובין התחום הציבורי. אין מערכת מקבלת את ההנחה שיש להעלים את הצד הציבורי, מפני שהוא קשור בתחום הפרט. אולם המערכת קיבלה על עצמה לוותר על פרטים פיקנטיים, שאינם תורמים לביורור הצד הציבורי.

המערכה מאמינה שבפרסומה פרשה זו היא ממלאה את חובתה הציבורית, בתנאים הרקשים ביותר. היא מקבלת על עצמה את הסיכונים הכרוכים בכך, תוך נאמנות לסיסמה — "בלי מורא, וללא משוא פנים".

פרשת אלישבע

העולם הזה

האם נהג שר-הביטחון ברשלנות ובחוסר אחריות בכך שדן בעניינים בטחוניים ובעניינים חיוניים אחרים של המדינה, בנוכחות אנשים שלא הוסמכו לדעת עניינים אלה, ושמהימנותם הביטחונית וקשריהם עם גורמי חוץ מוטלים בספק?

סבור כי פרשת יחסיו של שר-הביטחון משה דיין עם אלישבע צ'יזם, שזכתה לכינוי נוי "פרשת אלישבע", היא פרשה בעלת היבטים ציבוריים וממלכתיים חמורים ביותר, המחייבת דיון ציבורי, תשובה על השאלות הנובעות ממנה והסקת מסקנות במישור הממשלתי. ואלה הם הקריטריונים הקשורות בפרשה והתובעות תשובות ברורות:

האם נהג שר-הביטחון בקלות-דעת כאשר הכניס את עצמו למצב בו היה נתון לאפשרויות של סחיטה וסחטנות מצד גורמים פרטיים ואחרים?

האם ניצל שר-הביטחון לרעה את מעמדו ואת משרתו הממלכתית כדי להשיג באמצעותם טובות הנאה פרטיות בתחום היחסים שבין גבר לאשה?

האם הפעיל שר-הביטחון מוסדות ממלכתיים, כמו המחלקה לתפקידים מיוחדים של משטרת ישראל, לצרכיו הפרטיים ובקשר לעניינים שבתחום חייו הפרטיים?

האם הפעיל שר-הביטחון — או העמיד פנים שהוא מפעיל — את השפעתו הממלכתית, בנסיון לגרום להקלה בהליכי דין שנקטו נגד אזרחי ישראל, וזאת בנסיון לגרום להתמסרותה של אשה?

האם מסוגל עדיין שר-הביטחון, בשל עיסוקיו התמידיים בעניינים שאינם נוגעים לתחום משרדו ופעילותו הציבורית, ושחפכו לפעילות המרכזית בחייו, למלא כראוי את התפקיד המוטל עליו כשר-הביטחון?

האם ניצל שר-הביטחון את תקציב-הביטחון למטרות שלא נועד להן, והשתמש בתקציב זה למימון הוצאות הכרוכות בהרפתקות האהבים השייכות לתחום חייו הפרטיים?

האם שילם שר-הביטחון סכום של עשרת אלפים ל"י כפיצויים למי שהיתה אחובתו במשך שנתיים, מכספו הפרטי?